

# Versenyképesség mérése másképp: a „Doing Business” index

Sass Magdolna  
MTA KTI és ICEG EC

# Ease of Doing Business

- Világbank: [www.doingbusiness.org](http://www.doingbusiness.org)
- A versenyképesség egyetlen területére koncentrál
- Cél: az üzleti környezet milyenségének mérése a szabályozórendszer területén
- 10 alindex
- 178 ország
- Országgrangsor felállítása

# Alindexek

- Starting a business – No. of procedures, time, cost and minimum capital to open a new business
- Dealing with construction permits – No. of procedures, time and cost to build a warehouse
- Employing workers - Difficulty of hiring index, rigidity of hours of index, difficulty of redundancy index, rigidity of employment index, redundancy costs
- Registering property – No. of procedures, time and cost to register commercial real estate
- Getting credit - Strength of legal rights index, depth of credit information index
- Protecting investors - Indices on the extent of disclosure, extent of director liability and ease of shareholder suits
- Paying taxes - Number of taxes paid, hours per year spent preparing tax returns and total tax payable as share of gross profit
- Trading across borders - Number of documents, cost and time necessary to export and import
- Enforcing contracts - Procedures, time and cost to enforce a debt contract
- Closing a business - Index of recovery rate which is a function of time, cost and other factors such as lending rate and the likelihood of the company continuing to operate

# Miért jó?

- Empirikus kutatások: megerősítik a relevanciáját – pl. jelentős előrejutás az országrangsorban szignifikánsan hat a növekedési ütemre (de: ok-okozat?!); illetve különféle ökonometriai elemzésekben is szignifikáns változónak bizonyult
- Mér(ni próbál) olyan jelenségeket, tényezőket, dolgokat, amelyek nehezen mérhetők
- ezek alapján nemzetközi rangsorokat állít fel, tehát országok összehasonlítását is lehetővé teszi
- A tapasztalatok alapján konkrét gazdaságpolitikai lépéseket is „indukált” egy-egy ország gyenge pontján (főleg kevésbé fejlett országokban)

# Kritika – miért nem jó?

- Adatforrás: általában nem a szűk értelemben vett „felhasználó”, hanem a szabályozást létrehozó, abban tanácsadó szerepet vállaló vagy alkalmazó – elfogultság lehetősége (pl. Magyarország: főleg ügyvédi irodák, PWC)
- Egyes esetekben a válaszadók száma nagyon alacsony (pl. Magyarország – Trading across borders – 1 fő)
- Egyes alindexek esetében a kiválasztott indikátorok nem biztos, hogy megfelelő információt adnak az üzleti környezetről
- „Neoliberális elfogultság” – különösen tetten érhető a munkaerőpiac szabályozását vizsgáló indexeknél (minél rugalmasabb a munkaerőpiac, annál jobb) – 2008 és 2010: ILO-ajánlások figyelembevétele
- Az intézményi, kulturális háttérből kiszakítva vizsgálódik (pl. korrupció üzleti környezetre való hatása a skandináv versus mediterrán gazdaságban)

# Magyarország és az „Ease of Doing Business” index

- **Doing Business 2010: 52. hely**
  - **Doing Business 2011: 46. hely**
- a világ 183 országa közül**
- 6 helyet javítva,
  - az EU új tagországai közül előttünk:  
Észtország (17.), Litvánia (23.), Lettország (24.), Szlovákia (41.), Szlovénia (42.)

# „Doing business” vizsgált területei szerint

|                              | 2011 | 2010 |         |
|------------------------------|------|------|---------|
| Cég indítása                 | 35.  | 36.  | 1 jav.  |
| Építési engedélyekkel kapcs. | 86.  | 86.  |         |
| Ingatlan bejegyzése          | 41.  | 60.  | 19 jav. |
| Hitelhez jutás               | 32.  | 30.  | 2 ront. |
| Befektetők védelme           | 120. | 119. | 1 ront. |
| Adófizetés                   | 109. | 118. | 9 jav.  |
| Export-import                | 73.  | 73.  |         |
| Szerződések betartatása      | 22.  | 22.  |         |
| Cég bezárása                 | 62.  | 58.  | 4 ront. |

# Néhány részletesebb adat 1.

|                                                   | Magyarország | Szlovákia | Románia | Cseh-ország | OECD     |
|---------------------------------------------------|--------------|-----------|---------|-------------|----------|
| Adófizetések száma/év                             | 14           | 31        | 113     | 12          | 14,2     |
| Adófizetésre fordított idő (óra/év)               | 277          | 257       | 222     | 557         | 199,3    |
| Építési engedélyhez kapcsolódó ügyintéзések száma | 31           | 13        | 17      | 36          | 15,8     |
| Építési engedély intézési ideje (nap)             | 189          | 287       | 228     | 150         | 166,3    |
| Exporthoz/importhoz szükséges dokumentumok száma  | 5/7          | 6/8       | 5/6     | 4/7         | 4,4/4,9  |
| Cégindításhoz szükséges ügyintéзések/napok száma  | 4/4          | 9/20      | 6/10    | 6/16        | 5,6/13,8 |

## Néhány részletesebb adat 2.

|                                                               | Magyarország | Szlovákia | Románia  | Cseh-ország | OECD         |
|---------------------------------------------------------------|--------------|-----------|----------|-------------|--------------|
| Befektetők védelmének összetett indexe (1-10)                 | 4,3          | 4,7       | 6        | 5           | 6            |
| Szerződések betartatása: szükséges ügyintézés szám            | 35           | 31        | 31       | 27          | 31,2         |
| Szerződések betartatása: idő (nap)                            | 395          | 565       | 512      | 611         | 517,5        |
| Szerződések betartatása: költség (az ügylet értékének %-a)    | 15           | 30        | 28,9     | 33          | 19,2         |
| Ingatlan bejegyzése: ügyintézés szám/ideje (nap)/költsége (%) | 4/17/5       | 3/17/0    | 8/48/1,3 | 4/43/3      | 4,8/32,7/4,4 |
| Összes adó a nyereség %-ában                                  | 53,3         | 48,7      | 44,9     | 48,8        | 43           |

- Köszönöm a figyelmet!